

Z. Dodatki kosztuje w prenumeracie: Bez poczt.: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z poczt.: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Na mocy najwyższych patentów z 21. marca 1818 i 23. grudnia 1859 r. odbędzie się dnia 1. czerwca r. b. o godzinie 10tej przed południem w przeznaczonym na to lokalu w gmachu bankowym 381 i 382gie losowanie dawniejszego długu państwa.

Z c. k. dyrekcji długów państwa.

Część nieurzędowa.

Lwów, 22. maja.

Jen. kor. z 20. b. m. przyniosła znowu artykuł, który może przyczynić się do wyjaśnienia stanowiska c. k. rządu wobec sprawy polskiej. Od niejakięgo czasu odzywają się w dziennikach niemieckich głosy z Berlina, że sytuacja Prus nie jest wcale niebezpieczną, gdyż potrzebowałyby one tylko przyłączyć się do projektu kongresu europejskiego, ażeby położyć koniec swemu odosobnieniu, i że nawet jest teraz w mocy Prus pomienić się na rolę z Austrią, jeżeliby tylko przyłączyły się do kongresu, który mimo oporu Austrii i Anglii mógłby przyjść do skutku za porozumieniem się Francji i Rosji z państwami drugiego i trzeciego rzędu. Otóż na to oświadcza *Jen. kor.*, że zebranie kongresu europejskiego, albo też tylko konferencyi specjalnej jest w tej chwili niepodobnem, kiedy Austrija i Anglia oświadczyły się przeciw temu; że taki kongres parcyalny nieprzyczyniłby się wcale do załatwienia polskiej lub jakiegokolwiek innej sprawy i tylko mógłby jeszcze bardziej powiększyć zawiłkani, i że nakoniec całe to rozumowanie jest tylko próżnym wystrzałem, który niezatrwoży wcale gabinetu austriackiego i nieprzyczyni się zgoła do porozumienia między obydwojema głównemi mocarstwami niemieckimi.

Z widowni powstania polskiego przyniosły dzisiejsze dzienniki wiadomości o nowych utarczках w różnych okolicach tak Królestwa Polskiego jak i dawnych prowincji polskich. I tak stoczono w dniach 13., 14. i 15. bieżącego miesiąca kilka potyczek w północnej części Kaliskiego między Kołem a Włocławkiem, z których najznaczniejsza była pod Kłodawą; dnia 13. b. m. zaszła utarczka pod Małknią w Podlaskiem, a w najnowszych czasach miało zajść starcie w okolicach Skierniewie. znaczniejsza potyczka w Rawskim i nowa utarczka w Lubelskiem. Co do potyczek w Kaliskiem i pod Małknią, o których podaliśmy już wczoraj buletyny urzędowe *Dzien. Pow.* przypisują teraz dzienniki polskie zwycięstwo powstańcom; zaś wiadomości ich o najnowszych utarczках opierają się tylko na pogłoskach, i przeto nie podają one jeszcze żadnych szczegółów wiarygodnych. Według doniesień z Litwy zaszły tam krwawe utarczki tak w Kowieńskiej jak i Wileńskiej gubernii, ale wieści o nich są dotąd niepewne, a doniesienia z Wołynia, Podola i Ukrainy są dotąd bardzo szczupłe dla zupełnego prawie przerwania komunikacyi pocztowej. To tylko pewna, że powstanie w tych dawnych prowincjach polskich coraz dalej się szerzy, jak świadczy o tem dowodnie obszerna korespondencya od granicy rosyjsko-polskiej, zamieszczona w *Jen. Kor.*, którą podamy w streszczeniu w jutrzejszym dzienniku. Prócz tego donoszą ostatnie dzienniki także o formowaniu się nowych oddziałów powstańczych w Królestwie, a mianowicie pisze *Czas.* że się formuje nowy oddział w okolicach Pyzdrow, a *Jen. Kor.* donoszą, że pod Ojcowem i Piaskową Skala mają się znowu zbierać powstańcy.

Na posiedzeniu angielskiej izby niższej w d. 19. b. m. Hennessey zwracał uwagę na postępowanie Prus względem Polski. Prusy nie tylko na pozór zawarły konwencję, lecz trzymają się jej ściśle. Hennessey odczytuje list pewnego polskiego oficera, według którego uciekające wojska rosyjskie są przez władze pruskie ochraniające, ugaszczane, eskortowane napowrót z bronią, i zaopatrywane w świeżą amunicję, Hennessey pyta czy to jest naruszeniem prawa narodów? Mówi dalej, że cała granica pruska jest obsadzona wojskiem, i odczytuje inny list dowodzącego na granicy oficera pruskiego do generała rosyjskiego. Tenże ma go zawiadamić wcześniej o każdej wyprawie rosyjskiej na granicy, aby komendant pruski mógł wydać potrzebne rozporządzenia. Hennessey pyta czy to nie jest naruszeniem prawa narodów, czy Anglia wystąpiła przeciw temu?

Lord Palmerston mówi, że strona neutralna powinna zabraniać stronom wojującym, aby korzystały z jej terytorium celem skutecznienia korzystniejszego napadu; Prusy zaniedbywały w r. 1831 tego obowiązku neutralności, i dozwalały wojskom rosyjskim przekraczać terytorium pruskie, aby mogły z zaplecza uderzać na Polaków. Tą razą Prusy nie naruszyły prawa neutralności, przyjmując Rosyan i oddając broń powracającym, lub dostarczając im amunicji, gdyż podczas wojny krymskiej trzymano się zasady, że strony neutralne mogą stronom wojującym dostarczać materiałów

wojennych, nie naruszyły jej także obsadzeniem granicy, ponieważ to miało na celu własne bezpieczeństwo.

Fitzgerald zwraca uwagę, że dostarczanie materiałów wojennych dozwolone jest poddanym neutralnym, ale nie neutralnym państwom. Lord Palmerston uznaje trafność tego zarzutu, a Hennessey powtarza, że władze pruskie dostarczały materiały wojenne. Na uwagę Griffitha odpowiada lord Palmerston, że rozbrajaniem strona neutralna dopełnia obowiązku nie tyle względem stron wojujących, ile raczej względem własnych poddanych. Na tem kończy się rozmowa.

Na posiedzeniu senatu piemonckiego dnia 19. b. m. odroczone została decyzja w sprawie Księcia Santa Elia, dopokąd nie nastąpi rozstrzygnięcie kwestyi zasadniczych, jakie poruszone zostały w ciągu debaty względem jurydyki senatu w sprawach jego członków.

Niedawno podawały dzienniki francuskie wiadomość z Raguzu z 5. b. m.; jakoby pomiędzy ludnością turecką w Mostarze miał się zawiązać tajny spisek dla szerzenia na rozmaitych punktach Hercegowiny agitacyi przeciw chrześcianom. Te wiadomości zbija teraz stanowczo *Journal de Constantinople* jako zupełnie bezzasadną. Natomiast otrzymała *Jen. kor.* list z Bośni, w którym korespondent (zapewne chrześcianin) użala się znowu na rozmaite krzywdy, jakie Turcy wyrządzają rajom. Mianowicie mają podług tego doniesienia Turcy wyganiać chrześcian z lepszych miejsc, na których potem sami się osiedlają. Osobliwie w dolinie Sawy jest już kilka takich miejsc, z których wyparto chrześciańską ludność.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 21. maja. (Szematyzm galicyjski.) Szematyzm galicyjski na rok 1863 wyszedł właśnie z druku.

Cena tego dzieła ustanowioną została podobnie jak w przeszłym roku na 1 zł. 30 c. w. a., nabyć je zaś można we Lwowie w ekonomacie c. k. krajowej dyrekcji finansowej (ulica Łyczakowska N. 521^{1/2}), tudzież w miastach obwodowych u c. k. władz obwodowych i w c. k. powiatowych dyrekcjach finansowych.

Wiedeń, 20. maja. (Nowiny dworu. — Wiadomości biesące.) Z Ebenzweier nadeszły następujące telegramy o stanie zdrowia Areyksięcia *Maxymiliana d'Este*: „19. maja, 6 godzina zrana. Wczoraj dzień przeszedł spokojnie; w nocy nie było wcale gorączki, i po największej części sen nieprzerwany, a w tej chwili stan widocznie spokojny. — Książę Następcy trony z Schwarzburg-Sondershausen przyjechał do Wiednia.

Minister spraw zagranicznych hrabia *Rechberg*, wyzdrowiał już zupełnie. — Na nabożeństwie żałobnem, które odbyło się wczoraj w kościele św. Michała za duszę Karola hr. Lanckorońskiego, znajdowało się oprócz krewnych jego także wiele osób ze wszystkich warstw społeczeństwa.

(Jeneralne zgromadzenie akcyonaryuszów galic. kolei Karola Ludwika.) Na odbytem przedwczoraj jeneralnem zgromadzeniu akcyonaryuszów kolei galicyjskiej Karola Ludwika prezydował pierwszy wiceprezydent towarzystwa książę Karol Jabłonowski. Jeneralny sekretarz radca rządowy, Dr. J. Herz, odczytał sprawozdanie i kilku słowami objaśnił je w krótkości. Mianowicie wymieniał przyczyny, dla których w ubiegłym roku stosunek między dochodami a wydatkami był około 2 pre. mniej pomyślny jak w roku poprzednim, i wyraził nadzieję, że rezultat w roku bieżącym będzie korzystniejszy. Ostatniej zimy n. p. wydatek z przyczyny zawiei śnieżnych wynosił przeszło 6000zł. a w zimie 1861/62 r. 64.330zł. Liczbę sług także bardzo pomnożono, a mianowicie o 45 osób, jak tego służba wymagała koniecznie. Fundusz pensyi, który z końcem r. 1862 wynosił 148,619 zł. będzie użyty na zbudowanie na Kärntnerring domu wynajęć się mającego, który będzie stał na powierzchni 232 sążni kwadratowych i będzie mieścił biuro dyrekcji centralnej.

Po odczytaniu protokołu zabrał głos wiceprezydent książę Jabłonowski, dla przedstawienia wniosków rady administracyjnej względem użycia czystego dochodu i względem postarania się o fundusze.

Czysty dochód przedsiębiorstwa wynosił brutto w roku 1862 1,835.981 zł.

Z tego odpada na procenta od długu niestalego (32.866 zł.) i na podatki (99.419 zł.) razem . . . 132.285 „

zostaje więc 1,703.696 „

Z tego na 5 pre. od wpłaconego kapitału akcyjnego (1.019.739 zł.) i amortyzacyę 62 sztuk akcyi (13.020 zł.) razem 1,019.759 „

pozostaje więc reszta 670.937 „

z której 4 proc. na fundusz rezerwowi straciwszy	26.838 zł.
będzie zysk netto za rok 1862	644.099 „
do tego nadwyżka z roku 1861 w sumie	223.894 „

Jest więc suma 867.993 „
jako czysty dochód, którym zgromadzenie jeneralne rozporządzać może. Rada administracyjna proponuje jednak na wzór lat poprzednich tylko 5 proc. od akcyi, czyli razem 500.000 zł. rozdzielić, a resztę w sumie 367.993 zł. przenieść na rok bieżący.

Akcyonaryusz Ladenburg sądzi, że rozdzielenie dywidendy w kwocie sześciu złotych od akcyi tem więcej jest stosowne, ponieważ pomiędzy rozmaitymi wierzycielami, znajduje się jeszcze tymczasowy rachunek za pierwszy peryod obrotu z r. 1858 pod zarządem państwa w sumie 161.725 zł.; które w końcu także między akcyonaryuszów rozdzielone być muszą.

Jeneralny sekretarz Dr. Herc potwierdza, że ostatecznie musiałoby nastąpić takie rozdzielenie, jednakże ten rachunek obejmujący głównie materyały i artykuły inwentarskie, nie jest jeszcze ukończony, a nawet w upłynionym roku wnoszono jeszcze pretensye do niego. Tymczasowo więc musi jeszcze rada administracyjna uważać rzeczoną pozycję za niepodobną do rozdzielenia.

Przy głosowaniu przyjęty został większością głosów wniosek względem rozdania dywidendy w kwocie sześciu złotych, który poprzednio już prawie całe zgromadzenie poparło. Ze strony rady administracyjnej głosowali przeciw niemu tylko pp. Książę Jabłonowski, profesor Stummer i Dr. Leopold Mayer. Zaczem jako superdywidenda rozdana będzie kwota 600.000 zł., a 267.993 zł. zostały przeniesione jako nadwyżka obrotu na rok bieżący.

Potem przeszło zgromadzenie do kwestyi, jak ma być pokryta potrzeba pieniężna kolei. Już samo sprawozdanie — mówił przewodniczący — wykazuje dług bieżący w kwocie 1,224.417 zł. Do tego przylączają się teraz dalsze potrzeby na budowę w kwocie 2,757.900 zł., tak że rachunek budowy wymaga jeszcze w ogóle 3,982.317 zł. Państwu wypłacić potrzeba do przyszłego jeneralnego zgromadzenia z całego długu w sumie 14,642.168 zł. ratę w kwocie 3,610.374 zł., zaczem wypadałoby już teraz wystarać się o sumę 7,592.681 zł. Na pokrycie tej sumy i przygotowanie dalszych rat kupna proponuje rada administracyjna, ażeby jeneralne zgromadzenie upoważniło ją, zaciągnąć opiewającą na *walutę srebrną* i w srebrze uprocentowaną *pożyczkę* w sumie *piętnastu milionów* w sposób, jaki uzna za najlepszy.

Po krótkiej debacie, w której brali udział akcyonaryusze *Flesch, Ladenburg i Königswarter*, i po krótkiej uwadze jeneralnego sekretarza, że obrano dla tego pożyczkę w srebrze, by użyć ostatnich jeszcze resztek aży do osiągnięcia wyższego kursu, przyjęty został wniosek administracyjnej z tym dodatkiem, że w razie potrzeby może być zaciągnięta pożyczka także w walucie bankowej.

Wreszcie przystąpiono do wyborów. Komitet rewizyjny, złożony z pp. J. M. Pfeiffer, Rogge i Ed. Wiener, obrany został na nowo przez aklamację. Wybór radców administracyjnych odbywał się za pomocą kartek głosujących. I tu także wybrano powiornie członków występujących, mianowicie pp.: Maurycego Kraińskiego, Kazimierza hrabiego Lanckorońskiego i burmistrza Dr. A. Zelinke. Na tem skończyło się posiedzenie po upływie jednej godziny.

Francya.

Paryż, 18. maja. (*Doniesienia z Meksyku. — Różne wiadomości.*) *Monitor* zamieścił doniesienie następujące: Minister marynarki odebrał depeszę od admirała Jurien de la Graviere z Veracruz z dn. 20. kwietnia, obejmującą wiadomości z pod Puebli do 12. Według tej depeszy wszystko szło dobrze. Sytuacja była dobra w Alevrado, w Minatillan i w Carmen. Ruch na korzyść Francuzów wybuchł w Meridzie. Fregata „la Bellone“ mająca na swym pokładzie kontradmirała Borse, widziana była z Veracruz.

Rząd francuski posłał nowe posiłki do Meksyku. Udać się tam mają pułkownik artyleryi, podpułkownik inżynierii i jenerał artyleryi, dotąd nie wyznaczeni. Idą do Veracruz znaczne transporty amunicyi i materyału wojennego, liczne ambulanse a nawet oddział pociągów gwardyi cesarskiej. Okreta „Trieniusz“, „Tylza“, „Jean Bart“ i „Wagram“ zabierają wszystkie te przesyłki, oraz tyle mułów, ile na przedce zebrać będzie można.

Kościół katedralny w Puebli nie został jeszcze zdobyty; trzeba wzięść poprzednio reduty, które bronią do niego przystępu. Listy prywatne z pod Puebli donoszą, iż walka była nader krwawa; była to rzeź prawdziwa, wszystko trzeba było zdobywać bagnetem. Zapewniają, że po tej rzezi jenerał Forey zostanie czas niejaki w Puebli, dla skompletowania swych szeregów i dania odpoczynku wojsku.

Ośmnastu wyższych urzędników administracji finansowej i administracji poczt, posłani zostali do Meksyku. Piętnastu niższych urzędników finansowych wkrótce tamże udać się ma.

Upały w Meksyku stały się nieznosne i dla rannych bardzo niebezpieczne. Jenerał Forey kazał przywieść z Vera-Cruz całą ilość lodu, jaka się tamże znajdowała.

(*Zniesienie robót przymusowych w Turcyi.*) Firman sułtański, który zabrania roboty przymusowej w Egipcie, odnosi się głównie do robotników używanych w sposób przymusowy przy budowie kanału Suez. Z powodu tego firmanu lord Palmerston oświad-

czył w parlamencie angielskim, że rząd angielski zgadza się zupełnie z tem postanowieniem Sułtana, i że to postanowienie nigdzie nie może znaleźć oporu, ponieważ Turcyja jest mocarstwem uznanem w swojej niepodległości. *La France* bierze za złe to oświadczenie lorda Palmerstona; sądzi, że całe przedsiębiorstwo budowy kanału Suez i na niej oparte nadzieje Francyi są zagrożone; zwraca uwagę, że zniesienie roboty przymusowej w Egipcie, jak w ogólności w Turcyi było normą już przy zaczęciu tego wielkiego zadania, i pyta, czy mocarstwo zazdrośne już wówczas zajmowało się myślą stawiania w stosownym czasie przeszkód temu przedsiębiorstwu.

Niemcy.

(*Zatargi między ministeryum a izbą deputowanych w Prusiech.*) Pismo ministeryalne w pruskiej izbie deputowanych w dniu 18. maja odczytane, podniosło ostatecznie zatargi do znaczenia kwestyi zasadniczej. P. Bismark i jego koledzy żądają od izby deklaracyi, iż prezesowi jej nie przysługują władza dyscyplinarna nad ministrami, a zatem władza przywoływania ich do porządku. Trudno oznaczyć, w jakiejby formie izba taką deklarację dać miała. Zdaje się, iż ministeryum korzystać chce z tej sposobności, ażeby zakończyć sytuację, która mu się stała nieznosną. W Berlinie sadzą, że nie przyjdzie do odroczenia izby. lub do jej rozwiązania. przypuszczają raczej, iż przyjdzie do formalnego zamknięcia obrad, lub do zerwania stosunków między ministeryum a izbą deputowanych, w którym to razie izba stałaby się ciężarem dla siebie samej i dla opinii publicznej. Prócz tego krążą wieści o zmianie w składzie osób ministeryalnych: słowem jest to cały chaos zdań, nadziei i obaw, przeważa jednak mniemanie, iż posiedzenia izby wkrótce zamknięte będą, nawet w izbie panów były oznaki, iż na to się zanoszą. W komisji budżetowej nie pojawiają się teraz komisarze ministeryalni; ministeryum zaś finansów i ministeryum sprawiedliwości ciągle są w komisji zastąpione.

Królestwo Polskie.

(*Rozkazy względem spiesznego stłumienia powstania. — Różne wiadomości.*) Z Warszawy piszą do *Donau-Zeitung* pod dn. 15. maja, iż z Petersburga nadeszły surowe rozkazy, ażeby powstanie conte que conte w jak najkrótszym czasie stłumione zostało, w skutek czego we wszystkich gałęziach służby wojskowej spostrzedz się daje ruch, który spodziewać się każe, iż wkrótce coś znakomitego przeprowadzone będzie. Codziennie przybywa wojsko, amunicya i prowiant z głębi Rosyi, i we wszystkich krokach objawia się pewna precyzya, i spieszne wykonanie, jakiego dotąd nie widziano. Skutki tego systemu dały się już uczuć powstańcom.

W Warszawie bawi ciągle kilku oficerów francuskich, którzy wprowadzić mają stosunki z powstańcami, lecz nie wstępują do ich szeregów. Ztąd można wnosić, iż przybyli do Polski jedynie w celu zdania raportu z tego, co naocznie widzieli.

(*Czynność rządu rewolucyjnego.*) Rewolucyjny komitet centralny — pisze *Gazeta wiedeńska* — rozwija wielką czynność i utwierdza w każdym ze swoich dekretów zupełne zerwanie z rządem rosyjskim, przyznając sobie oraz absolutną władzę nad mieszkańcami Polski. Niedawno zakazał im znowu, udawać się z obawy lub t. p. za granicę; nikt niemoże nadal wyjeżdżać za granicę bez pozwolenia władzy rewolucyjnej, a kto bawi już za granicą, ma pod karą odpowiedzialności powrócić jak najspieszniej. W razie udowodnionej potrzeby wyjazdu wyda komitet paszport. Prócz tego ogłosił teraz rząd rewolucyjny dekret tak zwanego „prowin-cjonalnego komitetu dla Litwy i Rusi“, podług którego jedynym celem powstania ma być wywalczenie niepodległości całej Polski w jej granicach przed podziałem. *Gazeta wiedeńska* powiada, że ten dekret wyraża krótko i węzłowato ostateczny cel, do którego dąży komitet centralny.

Rosya.

(*Wiadomości o powstaniu w prowincjach polsko-rosyjskich.*) Najnowsze wiadomości z dawnych polskich prowincyi potwierdzają, że powstanie coraz się więcej rozszerza. Komunikacya pocztowa między Żytomierzem, Berdyczowem, Dubnem przerwana jest od dnia 9. maja. Teraz powstanie rusza się i w gubernii Kijowskiej. Z Berdyczowa donoszą, iż policmeister tamtejszy wezwał obywateli, ażeby się przeciwko powstańcom uzbrajali, czego jednak odmówili. Granica pod Drużkopolem nie jest już przez Rosyan strzeżona, nie masz tam żadnej kontroli cłowej. Teraz pokazuje się, iż przeceniano bardzo siły rosyjskie na Wołyniu, sadzac, iż wynoszą do 20.000 ludzi.

Z Ukrainy tyle tylko wiadomo, iż powstańcy zajęli Taraszcę, i zaprowadzili tam rząd pod nazwą „starszyny narodowej.“

Według korespondencyi z Litwy utworzył się nad Niemnem nowy oddział powstańców pod dowództwem Suzina. Oddział ten z samej szlachty składać się ma.

Z gubernii Augustowskiej donoszą, iż w urzędach tamtejszych młodszych urzędników już nie zastanie. Przed kilkoma dniami wydał się inspektor policyi Bugielski z trzema policyantami, przechodząc do powstańców.

Z Odessy piszą, iż dom Moładeckiego, najęty przez rząd na bióra telegraficzne, w nocy z dnia 6. na 7. maja przez pożar zni-

szczony został. Już od dawnego czasu rząd odebrał listy grożące podpaleniem tego budynku, i żandarmerja użyła właściwych środków ostrożności tak względem tego budynku jak i względem pałacu gubernatora. Gdy jednak przez niejaki czas nie podejrzanego się nie pokazywało, ściągnięto strażę podwójną i inne środki ostrożności. Chwili tej użyli podpalacze dla wykonania niecnego swego zamiaru. Wiadomości, jakoby jednocześnie zniszczono biura telegraficzne w Chersonie i Mikołajewie wcale się nie potwierdzają.

Ostsee - Zeitung donosi, że oddział powstańców Taczanowskiego po porażce pod Ignacem zupełnie się rozprószył. Taczanowski zaś powrócić miał w Poznańskie. Ze szczątków oddziału Taczanowskiego i Younga utworzyły się dwa nowe oddziały, jeden pod dowództwem Włodki, drugi pod Racikowskim. Obadwa oddziały stoją pod rozkazami 70letniego emigranta Oborskiego, który według najnowszych doniesień pobity został i uciekł.

Tureya.

(*Zbrojenie się Turcy.*) W Bośni, jak donoszą z Belgradu do *Jen. kor.*, jeszcze w marcu danym był rozkaz, aby Turcy byli w pogotowiu z bronią i całym uzbrojeniem wystąpić na pierwsze zawołanie. Konskrypcję osób obowiązanych do służby wojskowej przeprowadzono na wielki rozmiar. Tej konskrypcji nie należy brać za rekrutację, bo rekruci należą do uzupełnienia wojska regularnego. Konskrybowani zaś tworzą poniekąd pospolite ruszenie. Do tej konskrypcji wciągnięto całą męską ludność turecką od 16 do 50 lat, a nadto każdy otrzymał rozkaz zaopatrzyć się w karabin i proch, kto nie ma karabinu dostaje go od rządu. W Albanii nawet w pirockim powiecie Bułgarii podobnie i chrześcijan wciągnięto w szeregi i uważają ich jak żołnierzy; twierdzą zaopatrują także w zapasy.

Kronika.

(Excesy.) Dnia 18go b. m. wieczorem most św. Jana w naszym mieście był znowu widownią takich nagannych excesów, jak właśnie przed rokiem. Nabożeństwa wieczorne odprawiane pod statua św. Jana Nepomucena nie przeszły całkiem spokojnie dnia 15., 16. i 17., ponieważ młodzi z pomiędzy zebranych zaczęli śpiewać znane pieśni zakazane, a przez obecnych urzędników policji upomnieni dnia 15go rozeszli się spokojnie, dnia 16go wyświstali ich, a dnia 17go na zbliżający się silniejszy patrol rzucali kamieniami, przyczem młodzież uliczna liczenie była reprezentowana. Dnia 18go jeszcze gromadniej zebrana przyniosła z sobą kamienie, a na pierwsze napomnienie urzędnika policji grad tychże wysypał się w powietrze; kamienie trafiały wspomnianego urzędnika, tudzież wojsko. Po pierwszym dniu zdawało się, że nie przyjdzie do demonstracji, że rozsądne głosy przekonały już młodzież, że śpiewy polityczne cierpieniem być nie mogą, i że zajścia skutkiem tychże będące nie należą do uczczenia świętego. Żakom jednak i uczniom rzemieślniczemu, smutne czasy ter. zniejsze nie odebrały niestety ochoty do zająć ulicznych; podczas gdy bowiem dorośli na wezwanie organów policji przestali śpiewać pieśni zakazane, młodzi chłopcy licznie zebrani i dorosłych w koło otaczający, w chwili przewrótka śpiewu wszczęli wrzawę, dały się słyszeć łżące okrzyki, i władza bezpieczeństwa musiała im koniecznie położyć rozprawę burzycieli. Należy się spodziewać, że to się więcej nie powtórzy, że rodzice i majstrowie będą czuwać nad młodzieżą cheiwa demonstracji, i nie pozwolą, aby o tak późnej godzinie błakali się dla excesów po ulicach. Poczyniono stosowne kroki, aby dalszym wykroczeniom zapobiedz.

(Apopleksya.) *„Krak. Ztg.“* donosi, że w Krakowie zeszłej niedzieli pewna młoda dziewczyna rozgrzana tańcem w szynkowni pobiegła do pobliskiej studni, aby się ochłodzić, lecz nagle tknięta apopleksją padła bez zmysłów, i wszelkie usiłowania, aby ją do życia przywrócić, okazały się nadaremne.

(Łańcuchy i krzyże kanoników w Pradze.) Jak wiadomo, Ojciec ś. dozwolił kanonikom katedralnym w Pradze nosić złote łańcuchy kanonickie w miejscach używanych dotąd czerwonych wstążek. Dnia 15go b. m. podczas nieszpórów Jego Eminencya kardynał Arcybiskup książę Schwarzenberg poświęcał nowo zrobione łańcuchy i krzyże, a dnia 16go jako w dzień św. Jana Nepomucena kanonicy ukazali się na sumie po raz pierwszy w tej nowej ozdobie. Robota tak łańcuchów, jak również krzyżów szluznie i wspaniale wyrobionych i bogato kamieniami wysadzanych była poruczona obywatelowi wiedeńskiemu panu Franciszkowi Karolowi Danninger, który należycie wywiązał się z tego zaszczytnego zlecenia, i odpowiedział mu z zupełnym zadowoleniem całej kapituły. Podobnie jak wszystkie sprzęty kościelne, które pochodzą z fabryki pana Danningera, krzyże wspomniane odznaczają się tym wydoskonalonym smakiem i tą godnością formy, co jego wyroby czynią wzorowymi w swoim rodzaju.

— Wiadomości statystyczne o ludności Finlandy w r. 1861, oraz o handlu Finlandy z Estlandą w r. 1862. — W Finlandy urodziło się w 1851 r. 66.534 dzieci, umarło 41.845, a zatem przyrost ludności wynosił 24.689 (jest to najwyższa cyfra w ciągu ostatnich lat dziesięciu). Liczba urodzeń płci męskiej przewyższała liczbę urodzonych dziewcząt o 1591. Z ogólnej cyfry zmarłych 41.845 osób było mężczyzn 21.201, a kobiet 20.644. — Dzieci nieprawego łoża urodziło się 4812. — W peryodzie czasu od 1852 — 1861 roku ogólna cyfra ludności Finlandy wzrosła o 124.263 dusz. — Wywóz z Estlandy do Finlandy w 1862 r. wynosił w ogóle pod względem wartości sumę 255.331 rsr., z której przypada na Rewel 199.296 rs.; na Hapsal 8634 rs.; na Kunda 4536, a resztujące 42.865 na inne przystanie. — Głównymi przedmiotami wywozu są żyto 23.212 czetw. (z Rewla 12.735), mąka żytnia 1619 czetw. (z Rewla 1219), jęczmień 1113 czetw. (z Rewla 629), a oprócz tego mniejsze ilości pszenicy i owsa. Następnie wywieziono z Rewla: octu za 2240 rs. i wyrobów rekodzielniczych za 4150 rs. Głównymi przedmiotami przywozu są: żelazo nie wyrobione, osie i gwoździe żelazne; żelazo lane; kilki solone: 2496 tonn do Re-

wla, 234 tonn do Hapsalu, 624 tonn do Kunda, 6468 tonn do innych miejsc; drzewa 10.470 sażni; bale deski, maszyny rolnicze, papier, tkaniny bawełniane itp.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 21. maja. Pomimo ogólnych skarg na suszę targi angielskie nie doznały żadnego ożywienia. Przeciwnie ostatnie doniesienia z Londynu z dnia 18. maja mówią o nowym spadku cen o 1 szelingu na kwarterze przy nader słabym odbyciu.

W Francji susza zagrażała zasiewom wiosennym i łąkom; wszakże deszcze wszędzie je ożywiały, i wszystko stoi w polu tak pięknie, jak od dawna już nie pamiętają. W obec takich widoków spekulacya na zboże powstać nie może, a że zapasy dawniejsze dosyć są znaczne, przeto ceny ciągle spadają.

W Wrocławiu cisza zupełna na targu zbożowym: ceny nominalne bez zmiany.

Ceny okowity podniosły się w Wiedniu dość znacznie. Za towar gotowy dają po 44 do 44½ c. za stopień i wiadro, z odstawa zaś na późniejsze miesiące wrzesień, październik aż do listopada dają do 49 c. po której to cenie sprzedających nie ma. Zdaje się, iż obawa nieurodzaju ziemniaków z powodu posuchy wywołała żywszą w okolicy spekulację.

Lwów, 7. maja. Sambor, 6. maja. W drugiej połowie z. m. były na targach w tutejszych obwodach następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

Miejscę targu:												
	Gródek		Szczeczek		Jaraczów		Sambor		Drohobycz		Komarno	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
walutą austriacką												
Mec pszenicy . . .	3	1	2	75	2	73	3	10	2	65	2	80
„ żyta . . .	1	63	1	40	1	53	1	68	1	75	1	50
„ jęczmienia . .	1	45	1	56	1	53	1	47	1	47	1	40
„ owsa . . .	1	38	1	50	1	50	1	40	1	25	1	50
„ hreczki . . .	2	.	1	66	2	16	2	7	2	60	2	5
„ kukurudzy	3	.	.	.	2	85	2	28	2	85
„ ziemniaków . .	.	70	.	90	.	71	1	7	1	12	.	81
Cetnar siana . . .	1	.	.	80	.	66	1	.	1	28	1	.
„ wełny
„ nasienia koniczu
S g drzewa twardego	6	66	10	.	.	.	7	50	6	80	10	.
„ „ miękkiego	5	46	8	.	.	.	4	50	4	80	8	.
Funt mięsa wołowego	.	14	.	13	.	14	.	16	.	12	.	12
Mas okowity	80	.	65	.	.	.	34	1	.	.	66

Najświeższa poczta.

Zółkiew, 21. maja. Z oddziału Zapałowicza (Lelewela) pobitego nad Bugiem, przeszło dnia 20. b. m. pod Bełzem w obwodzie Żółkiewskim, 240 powstańców w kilku oddziałach do Galicyi. Kilku z nich, ciężko rannych, musiało pozostać w Liszkach.

Z R a w y donoszą nam pod dniem 20go b. m. Oddział powstańców pod dowództwem Wiszniowskiego, który przez granicę powiatu Sokalskiego dostał się na Wołyń, wkroczył dnia 16. b. m. na Kryłów do Królestwa Polskiego, udał się na Dołhobyczów do Łaszczowa i połączył się pod Tarnawatką z oddziałem powstańców pod Czerwińskim i Zapłachtą (Zapałowiczem).

Te połączone oddziały w sile około 1100 ludzi wyruszyły ku Wołyniu, i zatrzymały się dnia 18go b. m. w miasteczku Tyszowcach, gdzie z nienacka zostały napadnięte przez wojska ces. rosyjskie pod dowództwem pułkownika Emanowa. Powstańcy, zostawivszy znaczną ilość koni i bagażów, które się dostały w ręce wojska rosyjskiego, umknęli w lasy sąsiednie ścigani przez wojsko rosyjskie.

W nocy z 18. na 19. b. m. przybyli rozbitki oddziału Wiszniowskiego w partyach po 32, 150 i 15 ludzi do Turkowic i ządali podwód, lecz nie otrzymawszy takowych pierwsze dwie partye (w drugiej znajdować się miał Wiszniowski) wzięły tylko przewoźników z dworu, by się dostać lasami na Wołyń. Ostatnia partya opuściła Turkowice dnia 19. b. m. o 5 godzinie rano bez przewoźnika. Tego samego dnia nadeszły ces. rosyjskie wojska pod pułkownikiem Emanowem do Turkowic i wyruszyły potem ku Tuczapom gdzie rozbitki z oddziału Czerwińskiego schronić się miały. W skutek tego słyszano w pobliżu Tuczap dnia 19go b. m. silny ogień karabinowy i w krótko potem widziano wielki pożar w Tuczapach, które to miejsce zapewne zostało podpalone.

Frankfurt, 20. maja. *L'Europe* donosi jakoby z urzędowego źródła: Rząd rosyjski przekonał się, że powstanie ma być rozszerzone w dawnych polskich prowincjach. Zamierza więc w prowincjach zachodnich uorganizować milicję z włościan dla pilnowania szlachty i utrzymania porządku. *L'Europe* nazywa ten środek wojną chłopską, straszliwej doniosłości.

Berlin, 20. maja, wieczorem. Dzisiejszy *Staatsanzeiger* donosi: Przedwczoraj i wczoraj Król cierpiał kilkakrotnie kuczowy ból nerek. Noc dobrze przepędziwszy, Jego król. Mość czuł się wprawdzie osłabionym, ale stan jego jest zaspokajający. Wczoraj i dzisiaj Król nie przyjmował żadnych referatów.

Berlin, 20. maja. W wydziale budżetowym byli wczoraj i dzisiaj obecni wojskowi reprezentanci ministerstwa marynarki. Zdziwienie było wielkie. O jutro zupełna niepewność. Izba panów uchwaliła wszystkimi głosami przeciw 1. (Baumstarka) wotum podziękowania względem sprawy polskiej według wniosku wydziału. Panowie Bismarck i Roon byli obecni, lecz milczeli, ile razy gwałtownie występowało podczas debaty przeciw deputowanym.

Paryż, 20. maja. *France* donosi z Pucbli z d. 17. kwietnia: Obłężenie odbywa się ciągle pomyślnie.

Alexandrya, 19. maja. Książę Napoleon wręczył wicekrólowi wielką wstęgę legii honorowej.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Husiatyn, 21. maja, w południe. Słychać, że w Hajsieńskim, Braclawskim, Proskurowskim i Olhopolskim powiecie dnia 19. b. m. wybuchło powstanie. Powstańcy w Proskurowskim powiecie ruszyli ku Staremu Konstantynowu. W Kursonie (w gubernii Kijowskiej) 100 powstańców miało utarczkę, zostali rozprószeni, 14 dostało się w niewolę. Około 1000 studentów z Kijowa i Berdyczowa przyłączyło się do powstania.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. maja.

Hotel George: PP. Łączyński Stan., z Bartatycz. — Bohdan Hip., z Zadorzwa.

Hotel europejski: Bocheński Rom., z Wierczan. — Białobrzyski Józef, z Dzidziłowa. — Hr. Tarnowski Stan., z Wróblowic. — Czajkowski Adolf, z Bóbrki.

Hotel angielski: Makomski Ant., z Lublina. — Czarnomski Wład., z Rosy. — Kutkowski Zyg., z Czerlan. — Hr. Bobrowski Karol, z Rekliniec. — Soroczynski Rom., z Choronowa. — Hr. Potocki Nik., c. k. porucz., z Peszlu. — Hr. Raciborski Ant., z Podola.

Hotel mordański: Witosławski Wład., z Wojciechowiec.

Pod białego konia: Croisse Ludw., z Koszelowa.

Pod nr. 643 1/4: Obertyński Wenc., z Leszczkowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. maja.

PP. Szymański Eust., do Kurowic. — Michałowski Łuc., do Będzimyśla. — Udrycki Adolf, do Wielkich Mostów. — Pietrzycki Fel., do Błazowa. — Urbanowski Ksaw., do Haczowa. — Siarczyński Wenc., do Streptowa. — Bogusz Apol., do Konuszek. — Hr. Skarbek Miecz., do Magdalówki. — Zakrzewski Adolf, do Wiktorowa. — Łodyński Hier., do Milatyna. — Ochocki

Józef, do Wierzbowice. — Brześciński Alex., do Krakowa. — Rulikowski Ludw., do Wiednia. — Żurkowski Aug., do Horbacz. — Christiani Hen., do Bratkowie.

TEATR.

Dziś teatr polski: „*Ręce czarodziejskie*“, komedia w 5ciu aktach z francuskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. maja. 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	324.49	+11.9	86.8	póln.-zach.	sl.
2. god. po poł.	324.80	+14.0	73.2	północny	"
10. god. wiecz.	325.14	+10.2	77.0	"	"

W nocy deszcz 3...98.

Kurs lwowski.

Dnia 21. maja.

		gotówką		towarem	
		zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	21	5	25
Dukat cesarski	" "	5	23	5	27
Półimperyal zł. rosyjski	" "	9	1	9	12
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	73	1	76
Talar pruski	" "	1	64	1	66
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicj. listy zastawne w. a. za 100 zł.		75	75	76	40
" " " m. k. za 100 zł.		79	52	80	01
Galicjskie obligacje indemnizacyjne	bez kuponów	74	37	74	95
5% Pożyczka narodowa		80	75	81	40
Akeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		197	75	200	75

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 21. maja.

	zlr.	kr.
5% Metaliki	76	45
5% pożyczka narodowa	81	30
Akeye banku wiedeńskiego	797	—
" " kredytowego	195	20
Londyn, 10 funtów szterlingów	110	70
Dukat pojedynczy	5	27 1/2
Srebro	110	25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. maja.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5% . . . 72.10 72.20

" " bez kuponów

zwrotny po 5% . . . 95.25 95.50

Z pożyczki narod. z proc.

od stycznia do lipca po 5% 81.20 81.30

od kwiet. do paźd. po 5% 81.15 81.25

Z r. 1851 ser. B. po 5% . . . — —

Metaliki po 5% . . . 76.50 76.60

Metaliki z proc. od maja do

listopada po 5% . . . 76.50 76.60

dtto. po 4 1/2% . . . 68.75 69.25

dtto. " 4% . . . 60.50 60.75

dtto. " 3% . . . 45.50 46. —

dtto. " 2 1/2% . . . 38. — 39. —

dtto. " 1% . . . 15.10 15.25

Przez. do wyl. z r. 1839

całe losy . . . 153.75 154.25

Przez. do wyl. z r. 1839

pięta część losów . . . 150.50 151. —

Przez. do wyl. z r. 1854 95.25 95.50

Przez. do wyl. z r. 1860

po 500 zł. 98.90 99. —

Przez. do wyl. z r. 1860

po 100 zł. 99.30 99.50

Renty Como po 42 lir. aust. 16.75 17. —

Wylos. obl. dawn. po 5% 72. — 72.50

długu państ. " 4 1/2% 68.25 68.75

" " 4% 60. — 60.50

" " 3 1/2% 52.50 53. —

" " 3% — — —

Przez. do los. obl. po 2 1/2% 57. — —

daw. długu państ. " 2 1/4% 50. — —

z proc. w kraju " 2% 45. — —

dtto. z procent. " 1 3/4% 39. — —

za granicą " 5% 72. — 72.50

" " 4 1/2% 68.25 68.75

" " 4% 60. — 60.50

B. Krajów koronnych.

Nizszej Austrii . . . 87.50 88.50

Wyż. Aust. i Saleb. 85. — 85.50

Czech 89.50 90.50

Morawii 88. — 88.50

Szłaska 87.50 88.50

Styryi 87. — 87.50

Tyrolu 89.50 90. —

Kar., Krainy i Wyb. 85.50 86. —

Węgier 77. — 77.50

pien. towar.

Banatu Tem. . . 75.25 76. —

Kroacyi i Slawonii 75. — 75.50

Galicji 74.75 75. —

Siedmiogrodu . . 74. — 74.25

Bukowina 73.75 74. —

Z klauzulą wylos. w r. 1867 74. — 74.25

Lomb. wen. pożycz. z r. 1859 . . . 92.50

po 5% — —

Dług Tyrolu " 4% 60. — 60.50

" " 3 1/2% — —

Dług Salcburga " 3% 60. — 60.50

" " 2 1/2% — —

Dług Krainy " 2% 30. — 31. —

" " 1 3/4% — —

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł. . . . 22. — —

" 2 1/2% " 100 " . . . 19. — 20. —

" 2 1/4% " 100 " . . . 17. — —

" 2% " 100 " . . . 15. — —

" 1 3/4% " 100 " . . . 12. — —

3. Akeye. (Za sztukę.)

Banku narodowego . . . 798. — 799. —

Inst. kred. dla handlu po

200 zł. w. a. 194.40 194.60

Niz.-austr. tow. eskomt.

po 500 zł. 632. — 634. —

Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1733. — 1735. —

Tow. kolei żel. państwa po

200 zł. m. k. czyli 500 fr. 215.50 216. —

Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.

mon. konw. 152.50 153. —

Połud.-póln.-niem. kolei

kom. po 200 zł. m. k. 128.25 128.50

Kolei Cisy po 200 zł. m. k.

po 140 zł. (70%) wpłaty 147. — —

Połud. kolei państw. lomb.

wen. i central.-włoskiej

kolei żel. po 200 zł. w. a.

czyli 500 fr. z wpłatą

180 zł. (90%) 257. — 258. —

Kol. Kar. Lud. po 200 zł.

mon. konw. 199.50 200. —

Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.

po 200 zł. m. k. — 42. —

dtto II. emis. po 200 zł. m. k. 93. — —

Kolej Bustehradzka po

500 zł. m. k. 690. — 692. —

Kolej Aussig.-Ciepl. po

200 zł. m. k. 228. — —

Kol. Bern. Ross. z pierw-

szeństwem po 200 zł.

mon. konw. 195. — 200. —

pien. towar.

Kol. Grae.-Köfl. i Tow.

górn. po 200 zł. w. a. . . 167. — 169. —

Austr. towarz. żegl. par.

po 500 zł. m. k. . . . 435. — 437. —

Lloyda w Tryeście po

500 zł. m. k. 237. — 239. —

Mostu łącz. w Peszcie po

500 zł. m. k. 394. — 396. —

Tow. młyn. par. w Wied.

po 500 zł. w. a. . . . 395. — 400. —

Powsz. austr. Tow. gaz.

po 200 zł. w. a. . . . 240. — 250. —

Uprzyw. czech. kolej za-

chodnia po 200 zł. w. a. 163.25 163.75

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Banku Glet. z r. 1857 po 5% 104.70 104.90

narod. 10let. „ 1857 po 5% 101.75 102. —

przeznaczone do

w m. k. los. po 5% . . . 91.75 92.25

Banku (na 12 m. 5% . . . — —

narod. (przezn. do losc-

w w. a. wania po 5% . . 87.90 88. —

Gal. Tow. kred. w w. a.

po 4% 75.75 76. —

5. Obligacje z prawem

pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za

100 zł. m. k. 96.25 96.75

dtto do w. sreb. upr.

za 100 zł. w. a. . . . 94.65 94.75

Emis. z r. 1862 za 100 zł.

wal. austr. 89.25 89.50

Tow. austr. kol. państwa

po 500 fr. 122. — 123. —

Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 116.25 117.75

Kol. póln. po 100 zł. m. k. 91.50 92. —

Kol. póln. po 100 zł. w. a. — 38. —

Kol. Glogn. po 100 zł. m. k. 80. — 81. —

Tow. żegl. par. na Dun.

za 100 zł. m. k. 93. — 94. —

Lloyda za 100 zł. — 93. —

Uprzyw. czech. kol. zach.

po 300 zł. w. a. (w sre-

brze) za 100 zł. 96.25 96.50

Połud. póln. kolej kom. po

5% za 100 zł. 77. — 78. —

Grac. Köflach. kol. i Tow.

górn. po 400 zł. w. a. (1000 fr.) — —

6. Losy.

(za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po

100 zł. w. a. 133.75 134. —

Tow. żegl. par. na Dun. po

100 zł. m. k. 96.75 97.25

Poż. Trye. po 100 zł. m. k. 121.50 122. —

" " po 50 zł. m. k. 52.50 53. —

Pożycz. miasta Budy po

40 zł. w. a. 36. — 36.50

Esterhazego po 40 zł. m. k. 98. — 98.50

Salma " 40 " " 37.75 38.25

Palfiego " 40 " " 36.75 37.25

Clarego " 40 " " 35.25 35.75